

PAUL VALERY. Izbral, prevedel, spremno besedo in opombe napisal Boris A. Novak. Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1992. Zbirka *Lirika*. Valery, eden izmed vitezov okrogle mize, ki stoji na Parnasu 20. stoletja, je med svojimi ustvarjalnimi izbruhi in dolgimi, poezijo zamolčanimi obdobji, ne le "preboleval" svojo globoko literarno in človeško zavezo, ki ga je priklepala na Učitelja – Mallarméja, temveč se tudi ves čas boril s strahovito izbiro med svojim pretanjenim intelektom, racionalnim objemom sveta ter bolečino, pogumom za ruvanje po odprtih, nikoli zaceljenih ranah. V njegovih številnih esejih je moč čutiti grozljivi napor osmišljanja pisanja poezije, ki prinaša tudi bistveni zasuk v tradicionalnem pojmovanju pesnjenja in podobe pesnika: ta ni več od lune in božanstev navdahnjeni boem, temveč pesnik-intelektualec, pesnik-kritik. Interpretacije poezije zato niso več trmasto podrejene vprašanju: Kaj je pesniki hotel reči?, saj se po Valeryju esenca poezije ne skriva v izluščenju njenega "resničnega in enovitega in enkrat za vedno veljavnega" smisla. Še manj pa v izluščenju smisla, ki naj bi ga hotela zapisati avtorjeva misel. Valery namreč pravi: "Ni avtoritete avtorja. Karkoli je že hotel povedati, napisal je tisto, kar je pač napisal." Boris A. Novak je še enkrat ustvaril kongenialni prevod, ki ga je dopolnil z obširno spremno besedo, avtorjevim življenjepisom, pojasnili in opombami ter recepcijo Valeryja na Slovenskem. Takšne prevodne kritične izdaje pa pomenijo za zakladnico domače literature enako bogastvo kot izvirne mojstrovine. (Ženja Leiler)

M
MIHELAČ

»Visokogorska prostranstva tibetanska, pušče peščene, zelene travnike in kovinska jezera, nežne doline cvetočih breskev in deročih potokov sem prečil, vetrovne prelaze jastrebov, hranečih se s človeškim mesom, in zasneženo Mater bogov sem slišal v besedah svojih Učiteljev. Pisal sem, da bi doumel prvo globino Plemenitega Nauka, ki me je učil, da smrti ni, ker poslednjo bom umel šele, ko bom ona sama,« izpoveduje pesnik Ivo Svetina o pisanju svojih Tibetanskih komentarjev, objavljenih v njegovi najnovejši knjigi **ZLATA KAPICA**.